

หลักสูตร

การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. ๒๕๕๔

คำนำ

หลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ เป็นหลักสูตรที่ดำเนินการจัดทำตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนด เพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสม ให้กับผู้เข้ารับการพัฒนาสำหรับนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลและมีความก้าวหน้าแก่ราชการ โดยสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ส่วนราชการและสถาบันอุดมศึกษาได้ร่วมกันจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรประกอบด้วย ๒ ส่วน รวมระยะเวลา ๒๔ ชั่วโมง ดังนี้

ส่วนที่ ๑ การพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ จำนวน ๑๒ ชั่วโมง

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและวางแผนพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ จำนวน ๑๒ ชั่วโมง

กระทรวงศึกษาธิการขอขอบคุณ หน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจน ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการพิจารณาหลักสูตรและคณะทำงานจัดทำหลักสูตรที่ได้ร่วมกันระดมความรู้ ความคิดและประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำหลักสูตรและหวังว่าหลักสูตรนี้จะสามารถนำไปใช้พัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ได้ตามวัตถุประสงค์ของทางราชการเป็นอย่างดี

(นายอภิชาติ จีระวุฒิ)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ชื่อหลักสูตร หลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	๑

ก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	๑
หลักการและเหตุผล	๑
แนวคิด	๒
จุดประสงค์ของหลักสูตร	๒
โครงสร้างหลักสูตร	๒
กระบวนการพัฒนาและกิจกรรม	๒
สื่อและนวัตกรรมการพัฒนา	๓
ระยะเวลาในการพัฒนา	๓
รูปแบบการพัฒนา	๓
การประเมินผล	๓
คุณสมบัติผู้เข้ารับการพัฒนา	๓
วิทยาการ	๔
รายละเอียดหน่วยการเรียนรู้	๔
ส่วนที่ ๑ การพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	๔
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เทคนิคการพัฒนาการนิเทศการศึกษา	๔
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภาวะผู้นำทางวิชาการ	๕
ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและวางแผนพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์	๖
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์	๖
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพการนิเทศการศึกษา	๘
ภาคผนวก	๑๐
รายชื่อคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	๑๑

๑. ชื่อหลักสูตร หลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

๒. ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ร่วมกับส่วนราชการ สถาบันอุดมศึกษา หรือหน่วยงานอื่น

๓. หลักการและเหตุผล

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๘๐ บัญญัติให้มีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง บางตำแหน่งและบางวิทยฐานะ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ วิชาชีพที่เหมาะสม ในอันที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความก้าวหน้าแก่ราชการ ประกอบกับ ก.ค.ศ. กำหนดมาตรฐานวิทยฐานะ เกี่ยวกับหน้าที่ ความรับผิดชอบ คุณภาพการปฏิบัติงานและคุณสมบัติเฉพาะสำหรับวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ซึ่งระบุว่า ต้องผ่านการ พัฒนาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด ต่อมา ก.ค.ศ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โดย กำหนดคุณสมบัติต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติในการเสนอขอรับการประเมินให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ ทั้งนี้สามารถนำผลการพัฒนาไปใช้ในการแต่งตั้งได้ภายใน ๓ ปี นับตั้งแต่สำเร็จหลักสูตร การพัฒนา สำหรับวิธีการพัฒนาที่กำหนดให้สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ร่วมกับ ส่วนราชการและสถาบันอุดมศึกษา หรือหน่วยงานอื่น จัดทำหลักสูตรและคู่มือการพัฒนา ตลอดจนให้ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาหรือหน่วยงานที่สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และ บุคลากรทางการศึกษาเห็นชอบเป็นหน่วยดำเนินการพัฒนา จากหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนดไว้ ข้างต้น แสดงถึงบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ที่จะต้องเป็นหน่วยงานกลางในการประสานความร่วมมือกับส่วนราชการ เพื่อจัดทำหลักสูตร คู่มือการ พัฒนาและต้องร่วมกันดำเนินการพัฒนาให้ได้มาตรฐาน ด้านการบริหารจัดการ โดยเฉพาะมาตรฐาน ด้านหลักสูตรต้องมีความชัดเจนในเรื่องหลักการ วัตถุประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร วิธีการพัฒนา ระยะเวลา สื่อนวัตกรรมพัฒนา วิทยาการหรือผู้ทรงคุณวุฒิ การประเมินผล ตลอดจนการใช้สถานที่และ แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม เอื้อต่อการพัฒนา เพื่อให้บรรลุผลตามหลักการและวัตถุประสงค์ของการพัฒนา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนวิทยฐานะ

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา จึงได้ร่วมมือกับส่วนราชการและ สถาบันอุดมศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดทำหลักสูตรและคู่มือการพัฒนาข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษขึ้น

๔. แนวคิด

หลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็น วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ มุ่งให้ผู้เข้ารับการพัฒนาเพิ่มพูนสมรรถนะและจิตสำนึกในการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ให้สูงขึ้น โดยใช้การพัฒนาที่หลากหลายจากวิทยาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับผู้อื่น

๕. จุดประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนา

๕.๑ เพิ่มพูนสมรรถนะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

๕.๒ สามารถวิเคราะห์ บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ และวางแผนพัฒนาคุณภาพ การปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

๖. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อนแต่งตั้งให้มีและ เลื่อนเป็นวิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ มี ๒ ส่วน ประกอบด้วย ๔ หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

ส่วนที่ ๑ การพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๒ ชั่วโมง ประกอบด้วย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เทคนิคการพัฒนาการนิเทศการศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภาวะผู้นำทางวิชาการ

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และวางแผนพัฒนาคุณภาพ การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๒ ชั่วโมง ประกอบด้วย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพการนิเทศการศึกษา

๗. กระบวนการพัฒนาและกิจกรรม

๗.๑ กิจกรรมก่อนการพัฒนา

- การศึกษาด้วยตนเอง ในหน่วยการเรียนรู้ ส่วนที่ ๑ โดยศึกษาจากสื่อและแหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ เช่น สื่อเทคโนโลยี เว็บไซต์ต่าง ๆ เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาแล้วจัดทำรายงาน ส่งในวันปฐมนิเทศ

๗.๒ กิจกรรมระหว่างการพัฒนา

- การบรรยายประกอบการทำกิจกรรมต่าง ๆ
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เข้ารับการพัฒนา วิทยากร การฝึกปฏิบัติ
- การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการนำเสนอผลงาน
- การเรียนรู้จากกรณีศึกษา บุคคลตัวอย่าง
- การศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
- การประเมินและการทดสอบ

๗.๓ กิจกรรมหลังการพัฒนา

- การติดตามผลการพัฒนา

๘. สื่อและนวัตกรรมการพัฒนา

๘.๑ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น ชุดฝึกอบรมทางไกล ใบงาน แบบฝึก แบบตรวจสอบรายการ แบบทดสอบ เอกสารประกอบการพัฒนาและคู่มือต่าง ๆ

๘.๒ สื่อเทคโนโลยี เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ วัสดุทัศน์ บทเรียนออนไลน์และชุดนำเสนอ

๘.๓ แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ

๘.๔ กรณีตัวอย่างและกรณีศึกษา

๙. ระยะเวลาในการพัฒนา

ใช้เวลาในการพัฒนาไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง ณ หน่วยดำเนินการพัฒนา

๑๐. รูปแบบการพัฒนา

- ๑๐.๑ การศึกษาด้วยตนเอง
- ๑๐.๒ การพัฒนาที่หน่วยดำเนินการพัฒนา
- ๑๐.๓ การพบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๑๑. การประเมินผล

๑๑.๑ ประเมินด้านระยะเวลา โดยผู้เข้ารับการพัฒนาดำเนินการต้องมีระยะเวลาเข้ารับการพัฒนาน้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ตามที่หน่วยดำเนินการพัฒนา กำหนด

๑๑.๒ ประเมินด้านหลักสูตร ให้พิจารณาจาก ๒ ส่วน โดยคะแนนเฉลี่ย ส่วนที่ ๑ และส่วนที่ ๒ ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ดังนี้

ส่วนที่ ๑ การพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ที่ความรับผิดชอบและวางแผนพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕

๑๒. คุณสมบัติผู้เข้ารับการพัฒนา

ผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษหรือดำรงตำแหน่งอื่นที่ ก.ค.ศ. เทียบเท่าที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๖.๔/ว ๑๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒

๑๓. วิทยากร

วิทยากรที่ให้การพัฒนา ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- ๑๓.๑ เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องวัตถุประสงค์ในการพัฒนาตามหลักสูตร
- ๑๓.๒ เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ มีความสามารถ มีประสบการณ์และประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับในทางวิชาการและทางวิชาชีพในศาสตร์นั้น ๆ
- ๑๓.๓ สามารถจัดกิจกรรมการพัฒนาโดยถือว่าผู้เข้ารับการพัฒนามีความสำคัญที่สุด

๑๔. รายละเอียดหน่วยการเรียนรู้

ส่วนที่ ๑ การพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เทคนิคการพัฒนาการนิเทศการศึกษา

ระยะเวลา ๖ ชั่วโมง

คำอธิบายหน่วยการเรียนรู้

เทคนิคการนิเทศการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาและการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือครูและนักเรียน โดยใช้วิธีการศึกษาด้วยตนเอง การบรรยาย การอภิปราย การเรียนรู้จาก

กรณีศึกษา ฝึกปฏิบัติและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาศาสนาสามารถนิเทศการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาศาสนาสามารถ

๑. เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา
๒. ส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือครูและนักเรียน

สาระของหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. เทคนิคการนิเทศการศึกษา
๒. การประกันคุณภาพการศึกษาและการส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือครูและนักเรียน

แนวการจัดกิจกรรม

มีการจัดกิจกรรมทั้ง ๒ สาระของหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกัน โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เช่น

๑. การศึกษาเอกสาร
๒. การเรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยี
๓. การอภิปราย
๔. กรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จ
๕. การฝึกปฏิบัติ
๖. การแบ่งกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๗. การศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
๘. การบรรยาย

สื่อที่ใช้ในการพัฒนา

เลือกใช้สื่อให้สอดคล้องกับสาระของหน่วยการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เช่น

๑. เอกสาร
๒. ใบกิจกรรม
๓. สื่อเทคโนโลยี
๔. เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง
๕. กรณีศึกษา

การวัดและประเมินผล

เลือกวิธีการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับสิ่งที่จะประเมิน เช่น

๑. สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนา
๒. ประเมินชิ้นงาน
๓. ประเมินการนำเสนอผลงาน
๔. ทดสอบความรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภาวะผู้นำทางวิชาการ

ระยะเวลา ๖ ชั่วโมง

คำอธิบายหน่วยการเรียนรู้

ความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการ การนำผลการวิจัยไปใช้ในการนิเทศการศึกษา โดยใช้วิธีการศึกษาด้วยตนเอง การศึกษาเอกสาร สื่อ เทคโนโลยี การบรรยาย การอภิปราย ฝึกปฏิบัติ และการแบ่งกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนา

๑. มีโลกทัศน์และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา
๒. สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำทางวิชาการ
๓. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการนิเทศการศึกษา

สาระของหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. ความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา
๒. การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการ
๓. การนำผลการวิจัยไปใช้ในการนิเทศการศึกษา

แนวการจัดกิจกรรม

มีการจัดกิจกรรมทั้ง ๓ สาระของหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกัน โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เช่น

๑. การศึกษาเอกสาร บทความ และผลการวิจัย
๒. การเรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยี
๓. การอภิปราย
๔. กรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จ
๕. การฝึกปฏิบัติ
๖. การแบ่งกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

สื่อที่ใช้ในการพัฒนา

เลือกใช้สื่อให้สอดคล้องกับสาระของหน่วยการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เช่น

๑. เอกสาร
๒. ใบกิจกรรม
๓. สื่อเทคโนโลยี
๔. เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง
๕. กรณีศึกษา

การวัดและประเมินผล

เลือกวิธีการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับสิ่งที่จะประเมิน เช่น

๑. สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนา
๒. ประเมินชิ้นงาน
๓. ประเมินการนำเสนอผลงาน
๔. ทดสอบความรู้

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและวางแผนพัฒนาคุณภาพ

การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์

ระยะเวลา ๖ ชั่วโมง

คำอธิบายหน่วยการเรียนรู้

การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ ภารกิจของศึกษานิเทศก์ ตามมาตรฐานวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ การพัฒนาบทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ โดยใช้การวิเคราะห์ อภิปราย นำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการปฏิบัติจริง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาศาสามารถ

๑. วิเคราะห์บทบาทหน้าที่ ภารกิจของศึกษานิเทศก์ ตามมาตรฐานวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
๒. พัฒนาบทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ที่ส่งผลต่อสถานศึกษา ครู นักเรียน และชุมชน

สาระของหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ ภารกิจของศึกษานิเทศก์ ตามมาตรฐานวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
๒. การพัฒนาบทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ที่ส่งผลต่อสถานศึกษา ครู นักเรียน และชุมชน

แนวการจัดกิจกรรม

มีการจัดกิจกรรมทั้ง ๒ สาระของหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกัน โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เช่น

๑. การศึกษาเอกสาร บทความ และผลการวิจัย
๒. การเรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยี
๓. การอภิปราย
๔. กรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จ
๕. การฝึกปฏิบัติ
๖. การแบ่งกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๗. การใช้เทคนิคกระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม (AIC : Appreciation – Influence – Control) และการประชุมเพื่อค้นหาอนาคต (FSC : Future Search Conference)
๘. การใช้กระบวนการกลุ่ม

สื่อที่ใช้ในการพัฒนา

เลือกใช้สื่อให้สอดคล้องกับสาระของหน่วยการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เช่น

๑. เอกสาร
๒. ใบกิจกรรม
๓. สื่อเทคโนโลยี
๔. เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง
๕. กรณีศึกษา

การวัดและประเมินผล

เลือกวิธีการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับสิ่งที่ประเมิน เช่น

๑. สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนา

๒. ประเมินชิ้นงาน
๓. ประเมินการนำเสนอผลงาน
๔. ทดสอบความรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพการนิเทศการศึกษา

ระยะเวลา ๖ ชั่วโมง

คำอธิบายหน่วยการเรียนรู้

การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการนิเทศการศึกษาตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก การพัฒนาคุณภาพการนิเทศการศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ สังเคราะห์ อภิปราย นำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการปฏิบัติจริง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาศาสามารถ

๑. วิเคราะห์ และสังเคราะห์ ตัวบ่งชี้คุณภาพการนิเทศการศึกษาตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก
๒. พัฒนามาตรฐานการนิเทศการศึกษา
๓. พัฒนาคุณภาพการนิเทศการศึกษา

สาระของหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. ตัวบ่งชี้คุณภาพการนิเทศการศึกษาตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก
๒. กระบวนการพัฒนามาตรฐานการนิเทศการศึกษา
๓. การพัฒนาคุณภาพการนิเทศการศึกษา

แนวการจัดกิจกรรม

มีการจัดกิจกรรมทั้ง ๓ สาระของหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกัน โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เช่น

๑. การศึกษาเอกสาร
๒. การเรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยี
๓. การอภิปราย
๔. การฝึกปฏิบัติ
๕. การแบ่งกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

สื่อที่ใช้ในการพัฒนา

เลือกใช้สื่อให้สอดคล้องกับสาระของหน่วยการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เช่น

๑. เอกสาร
๒. ใบกิจกรรม
๓. สื่อเทคโนโลยี
๔. เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง
๕. กรณีศึกษา
๖. แหล่งเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

เลือกวิธีการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับสิ่งที่ประเมิน เช่น

๑. สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนา
๒. ประเมินชิ้นงาน
๓. ประเมินการนำเสนอผลงาน
๔. ทดสอบความรู้

ภาคผนวก

รายชื่อคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

ที่ปรึกษา

๑. นายอภิชาติ จีระวุฒิ	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๒. นายสมบัติ สุวรรณพิทักษ์	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๓. นางศิริพร กิจเกื้อกูล	เลขาธิการ ก.ค.ศ.

ผู้ทรงคุณวุฒิ

๑. ดร.พนม พงษ์ไพบูลย์	ประธานอนุกรรมการ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการเสริมสร้าง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา
๒. รศ.ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์	อนุกรรมการ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับการเสริมสร้าง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา
๓. นายธเนศ ขำเกิด	ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร

คณะกรรมการพิจารณาหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

๑. ดร. ศกพลวรรณ เปลียนขำ	รองผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากร ทางการศึกษา
๒. นายภฤชฎี ศรีบรรพต	รองผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้น พื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. นางสาวศศิธร วงษ์เมตตา	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก เขต ๑
๔. นางสาวชูศรี อุดมกุศลศรี	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต ๑
๕. ว่าที่ ร.ต.ไพศาล ประทุมชาติ	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๕
๖. นายวิมล ชาญชนบท	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๗. นางเบญจรงค์ ถิ่นธานี	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ สำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
๘. นายจันทร พลสิงห์	ผู้อำนวยการโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๙. ดร. พีระ รัตนวิจิตร	ผู้อำนวยการโรงเรียนระยองวิทยาคม (ปากน้ำ) สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๑๐. นายประสิทธิ์ แสงพินิจ	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย จังหวัดนครราชสีมา

๑๑. นายวิรัตน์ คันธรัตน์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี สำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา
๑๒. นายบุญส่ง จำปาโพธิ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการเซตุน สำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๑๓. นายสันติ พยัคฆ์ขาม นายช่างเทคนิคชำนาญการ สำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา
๑๔. นายนิติพันธ์ สระภักดิ์ รองอธิการบดี สถาบันการพลศึกษา ฝ่ายโรงเรียนกีฬา
๑๕. ดร. สุพจน์ เกิดสุวรรณ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสุธีวิทยา สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๑๖. นางเพ็ญศิริ คิมทอง ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนป้อมวิเชียรโชติการาม สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๑๗. นางอนงค์ กมลจิตรวี นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา
๑๘. ผศ. บุญสืบ บุญเกิด รองคณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
๑๙. รศ.ดร.เอมอัชมา วัฒนบุรานนท์ รองศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต ๘
๒๐. นายพรสมบัติ คำตรง ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒
๒๑. ดร. แสน สมนึก หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
๒๒. ดร. ปาน กิมปี ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา
๒๓. นางผ่องพรรณ จรัสจินดารัตน์ ครูเชี่ยวชาญ วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต สำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา
๒๔. นางจริยา เอียบสกุล อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
๒๕. รศ.ดร. ศิริมา จิตต์จรัส นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ สำนักงานคณะกรรมการ
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
๒๖. นางสาวอรวิดี ธานี ครูเชี่ยวชาญ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากร
ทางการศึกษา
๒๗. นางวิภา ปัญญาวัฒน์ ครูเชี่ยวชาญ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากร
ทางการศึกษา
๒๘. นางแก้วตา ไทรงาม ครูชำนาญการพิเศษ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากร
ทางการศึกษา
๒๙. นายณรงค์ศักดิ์ สุมาลัยโรจน์ ครูชำนาญการพิเศษ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากร
ทางการศึกษา
๓๐. นางอรุณี รุ่มนุ่ม ครูชำนาญการพิเศษ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากร
ทางการศึกษา
๓๑. นางจินตนา สิ้นธุ์พันธ์ประทุม ครูชำนาญการพิเศษ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากร
ทางการศึกษา

๓๒. นางสาวสุรีย์พร จิ่งประเสริฐศรี	ครูชำนาญการพิเศษ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
๓๓. นายสง่า โพธิ์วัง	ครูชำนาญการพิเศษ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
๓๔. นายกิติเดช จันทร์ศรีวงศ์	ครูชำนาญการพิเศษ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
๓๕. นางซัชฎา พารุ่ง	ครูชำนาญการพิเศษ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
๓๖. นางสาวพรณี สมิต	ครูชำนาญการพิเศษ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
๓๗. นางสาวสุนทรี ไกรกาบแก้ว	ครูชำนาญการพิเศษ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
๓๘. นางสาวสุธิชา สีขาว	ครูชำนาญการพิเศษ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
๓๙. นางสาวสุรัสวดี มุสิกบุตร	ครูชำนาญการพิเศษ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
๔๐. นายวิสูตร ปฐมโรจนฤทธิ์	ครู ค.ศ.๓ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
๔๑. นางจิริฐ อนุเชิงชัย	ครู ค.ศ.๓ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
๔๒. ดร.อรทัย ศักดิ์สูง	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
๔๓. นางณัฐพร เล็กเลิศศิริวงศ์	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
๔๔. นางอรรวรรณ วงษ์ประคอง	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
๔๕. นางสาวนพมาศ ณะมาชิต	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

**คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ**

๑. ดร.สงบ อินทรมณี	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา	ประธานอำนวยการจัดทำหลักสูตร
๒. นางระวีวรรณ โพธิ์วัง	ครูเชี่ยวชาญ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา	หัวหน้าโครงการและประธานหลักสูตร
๓. นางสาวนงเยาว์ ภูแก้ว	ครูชำนาญการพิเศษ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา	คณะกรรมการ
๔. นางชุตินญา หิรัญคุปต์	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ สถาบัน	คณะกรรมการ

๕. นางรจนา พิมพ์พรรณ	พัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ สถาบัน	คณะทำงาน
๖. นางอำพร จิตรใจ	พัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา	คณะทำงาน
๗. นางกรรรัตน์ โชคประเสริฐ	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา	คณะทำงาน
๘. นางอรุณ ไบแก้ว	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา	คณะทำงานและ เลขานุการ
